

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Відділ аспірантури та докторантури
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Ефективність управління трудовими ресурсами в контексті розвитку національної економіки»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Економіка
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії (PhD)

ПБ НПП, який веде дану дисципліну
науковий ступінь і вчене звання
посада

Костишина Тетяна Адамівна
 д. е. н., професор
 завідувачка кафедри управління персоналом,
 економіки праці та економічної теорії

Контактний телефон	+38-050-531-00-86
Електронна адреса	tkost2017@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.uper.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок щодо ефективності використання трудових ресурсів з метою розвитку національної економіки
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 20 год., практичні заняття 16 год., самостійна робота 84 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом Інтерактивні (дискусія, полеміка, мозковий штурм), активні (активний самоконтроль, кейсовий), наочні (табличні, графічні)
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань та їх обговорення; участь у тренінгах; тестування Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з економічної теорії, економіки праці, теорії людського капіталу, механізмів функціонування національної економіки
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. ПРН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у	ЗК01. Здатність абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК03. Здатність до працювати в міжнародному контексті ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності; СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.</p> <p>ПРН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.</p> <p>ПРН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.</p> <p>ПРН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p> <p>ПРН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.</p> <p>ПРН10. Розуміти, аналізувати та пропонувати нові підходи вирішення проблем у сфері соціально-трудових відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами в контексті розвитку національної економіки</p>	<p>СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності</p> <p>СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції</p> <p>СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей</p> <p>СК08. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми науково-дослідницького характеру у сфері соціально-трудових відносин, людського розвитку та управління трудовими ресурсами.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 1. Сутність та види трудових ресурсів	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести
Тема 2. Чинники впливу на трудові ресурси підприємства	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести
Тема 3. Розвиток трудових ресурсів	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести
Тема 4. Сутність та особливості національної економіки	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести
Тема 5. Структурна перебудова національної	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення	Опрацювати рекомендовану літературу

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
економіки	матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати тести
Тема 6. Основні показники функціонування національної економіки	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести
Тема 7. Регулювання національної економіки на макрорівні	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести
Тема 8. Регулювання національної економіки на мезорівні	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести
Тема 9. Мікрорівень національної економіки	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести
Тема 10. Політика економічного зростання і розвитку національної економ	Відвідування занять; захист виконаних завдань; обговорення матеріалу занять; завдання самостійної роботи; тестування	Опрацювати рекомендовану літературу Підготувати тести

Інформаційні джерела

1. Блюк Н. В. Трудова міграція населення України та її причини [Текст] : монографія / Блюк Наталія Володимирівна. - Львів : Левада, 2022. - 219 с.
2. Економіка праці й соціально-трудова відносини [Текст] : навч. посіб. / [В. А. Ткачук та ін.]. - Київ : НУБіП України, 2022. - 612 с.
3. Європейська інтеграція: пріоритети стратегічного розвитку національного господарства України [Текст] : колект. монографія / [О. І. Авраменко та ін. ; за заг. ред. А. Б. Почтовюк] ; Кременчуц. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського. - Кременчук : Олексієнко В. В. [вид.], 2020. - 356 с.
4. Житар М. О. Фінансова архітектура економіки України в умовах глобальних трансформацій [Текст] : монографія / М. О. Житар ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : ЧНТУ, 2020. - 351 с.
5. Захист національної економіки та управління її розвитком [Текст] : колект. монографія / [Т. В. Альошина та ін.] ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2023. - 374 с.
6. Крикавський Є. В. Економіка і фінанси підприємств [Текст] : підручник / Є. В. Крикавський, З. С. Люльчак ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. - 693 с.
7. Людський розвиток в Україні. Пріоритети національної політики мінімізації асиметрії українського ринку праці [Текст] : [монографія] / [О. І. Цимбал та ін.] ; НАН України, Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. М. В. Птухи НАН України. - Київ : Академперіодика, 2021. - 204, [4] с.
8. Модернізація соціально-економічної політики держави в умовах децентралізації: світовий досвід та національна специфіка [Текст] : монографія / [В. П. Решетило та ін.] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. - Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. - 170 с.
9. Національна економіка: теорія, методологія та сучасні тенденції трансформації [Текст] : монографія / Н. О. Кухарська, Е. М. Забарна, Н. О. Задорожнюк ; Одес. нац. політехн. ун-т, Одес. нац. екон. ун-т. - Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. - 287 с.
10. Поплавська Ж. В. Економічна політика: національний та регіональний аспект [Текст] : навч. посіб. / Жанна Поплавська, Василь Поплавський, Лідія Сенів ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Галиц. видав. спілка, 2022. - 279 с.
11. Рубанов П. М. Трансформаційні процеси в національній економіці під впливом Fintech-інновацій [Текст] : монографія / П. М. Рубанов ; Сум. держ. ун-т. - Суми : Сум. держ. ун-т, 2020. - 451 с.

12. Ситник Й. С. Національна економіка [Текст] : навч. посіб. / Й. С. Ситник, Г. М. Бойківська, С. Й. Гончар ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2023. - 318 с.
13. Степура Тетяна Розвиток людського потенціалу в умовах кваліфікації економіки України [Текст] : монографія / Тетяна Степура. - Умань : Сочінський М. М., 2021. - 599 с.
14. Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку: національний та регіональний аспект [Текст] : [колект.] монографія / [С. Ф. Макарова та ін. ; за заг. ред. О. В. Балуєвої] ; Донец. держ. ун-т упр. - Кривий Ріг ; Маріуполь : Козлов Р. А. [вид.], 2020. - 186, [1] с.
15. Трансформація зайнятості і майбутнє праці у ХХІ ст.: глобальний і національний соціологічні виміри [Текст] : колект. монографія / [А. Арсеєнко та ін. ; за ред. В. Смакоти] ; НАН України, Ін-т соціології. - Київ : Ін-т соціології НАН України, 2023. - 180 с.
16. Управління персоналом в умовах інтелектуалізації й трансформації суспільства: ідеологія, технології та пріоритети [Текст] : монографія / [Г. М. Захарчин та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. М. Захарчин і д-ра екон. наук Й. С. Ситника ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. - 279 с.
17. Феномен нестабільності - виклик економічному розвитку [Текст] : [монографія] / В. М. Геєць ; НАН України, Держ. установа "Ін-т економіки та прогнозування НАН України". - Київ : Академперіодика, 2020. - 454 с.
18. Цевух Ю. О. Ринок праці, міграція та соціально-економічний розвиток Європейського Союзу та України [Текст] : навч.-метод. посіб. / Ю. О. Цевух ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. - 138 с.
19. Костишина Т.А. Домінантні чинники розвитку соціально-трудова відносин в стратегії забезпечення продуктивної зайнятості населення / Т.А. Костишина, С.І. Бандур, І.А. Брижань // Соціально-трудова відносини: проблеми науки та практики : монографія / С.І. Бандур, Т.А. Костишина, О.О. Нестуля, С.І. Нестуля, [та ін.]; за ред. проф. Т.А. Костишиної. - Полтава : ПУЕТ, 2020. - С. 42-105.
20. Костишина Т.А. Менеджмент персоналу/ підручник./ за редакцією доктора економічних наук, професора В.Я.Брича . Тернопіль : ЗУНУ, 2023. - . 640 С.
21. Tatyana Kostyshyna, Halyna Lopushniak, Oksana Poplavska, Nataliia Danylevych, Rustam Raupov. Organization of labor under conditions of uncertainty: The case of Ukraine // Problems and Perspectives in Management, Volume 21, Issue 2, 2023. PP. 294-308

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни «Ефективність управління трудовими ресурсами в контексті розвитку національної економіки» включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

- Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-pidgotovky-zdobuvachi-v-vyshhoyi-osvity-stupenya-doktora-filosofiyi.pdf>

- Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

- Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

- Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування,) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем. Якщо заняття проводиться дистанційно,

студент має виходити на зв'язок із викладачем за розкладом занять.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися принципів академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо. Відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми та під час підсумкового контролю з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено.

В ПУЕТ діють:

- Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
- Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf
- Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

- Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.
- Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
- Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

- Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidstr.pdf
- уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

- Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.
- Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
- Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyialnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Назва теми	Вид навчальної роботи	Кількість балів
Тема 1. Сутність та види трудових ресурсів	Виконати завдання за питаннями теми	5
	Участь у тренінгу	5
Тема 2. Чинники впливу на трудові ресурси підприємства	Виконати завдання за питаннями теми	5
	Зробити 5 тестів	5
Тема 3. Розвиток трудових ресурсів	Виконати завдання за питаннями теми	5
	Зробити 5 тестів	5
Тема 4. Сутність та особливості національної економіки	Виконати завдання за питаннями теми	5
	Зробити 5 тестів	5
Тема 5. Структурна перебудова національної економіки	Виконати завдання за питаннями теми	5
	Зробити 5 тестів	5
Тема 6. Основні показники функціонування національної економіки	Виконати завдання за питаннями теми	5
	Участь у тренінгу	5

Тема 7. Регулювання національної економіки на макрорівні	Виконати завдання за питаннями теми Участь у тренінгу	5 5
Тема 8. Регулювання національної економіки на мезорівні	Виконати завдання за питаннями теми Участь у тренінгу	5 5
Тема 9. Мікрорівень національної економіки	Виконати завдання за питаннями теми Зробити 5 тестів	5 5
Тема 10. Політика економічного зростання і розвитку національної економіки	Виконати завдання за питаннями теми Зробити 5 тестів	5 5
РАЗОМ		100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
	Розробка наочних засобів навчання (презентації, відео контенту) з окремої теми або питання	10
	Зарахування результатів неформальної освіти	до 30
2. Науково-дослідна	Участь у наукових конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	Публікація тез доповіді за результатами участі у наукових конференціях	5
	Публікація наукової статті	10

За додаткові види робіт ЗДВО може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни